

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, Československej armády 24, 036 01 Martin
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Spojenej škole v Martine
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z839
6. Názov pedagogického klubu	Komunikačné spôsobilosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	08.12.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Spojená škola, Martin
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Denisa Bučkuliaková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.ssmt.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Dlhodobu pozorujeme nárast porúch správania u detí a mládeže. Problémové správanie čiastočne súvisí s vývojom spoločnosti a dobou, v ktorej žijeme. Pod vplyvom rastúcej dynamiky spoločnosti sa mení aj spoločenské prostredie, ktoré ovplyvňuje podobu dozrievania mládeže. Mení sa hodnotová orientácia mladých ľudí, materiálne hodnoty sa dostávajú do popredia. Spoločnosť sa stáva tolerantnejšia voči klesajúcej morálke a porušovaniu zákonov.

Agresívne správanie je komplexným sociálno-patologickým javom. Extrémnou formou agresívneho správania je **šikanovanie**. Šikanovanie je zlomyseľné obťažovanie, týranie a prenasledovanie spojené s bezohľadnosťou až brutalitou. Cieľom je fyzicky resp. psychicky ublížiť druhému, získať prevahu. Podstata spočíva v tom, že ide o dlhodobé, opakované a úmyselné ubližovanie, pričom charakteristickým znakom je nepomer síl. Obeť je z nejakého dôvodu bezbranná.

K šiklanovaniu dochádza najmä v škole, hlavne počas prestávok mimo vyučovania, kedy „silnejší“ žiaci vysmievajú a vydierajú tých „slabších“, nahovárajú iných, aby sa s nimi nekamarátili, poškodzujú ich pomôcky a podobne.

Charakteristiky hlavných aktérov šikanovania:

Obeť:

- jeho školské potreby, napr. učebnice, zošity, osobné veci, sú často rozhádzané po triede, prípadne skryté,
- v triede sa správa bojazlivo, keď odpovedá, v triede sa začne šíriť hluk, rušenie, komentáre,
- počas prestávok a v jedálni sa zdržiava ďalej od ostatných žiakov, uteká pred rovesníkmi a

staršími žiakmi, snaží sa zostať v blízkosti učiteľov a dospelých,

- je urážaný, podpichovaný, urážlivými prezývkami, agresívnymi akciami zvonku,
- na urážky iných detí reaguje hlúpym úsmevom, snaží sa to rozosmiať, uteká, plače,
- telesne slabí, nešportoví chlapci a dievčatá, ktorí sa obliekajú horšie ako ich rovesníci, sú spravidla potenciálnymi obeťami agresie,
- vychádza dobre s učiteľmi a zle s rovesníkmi,
- meškanie do školy alebo neskoré opustenie školy,
- počas skupinových hier je ignorovaný alebo vybraný ako posledný.

Agresor:

- v triede neustále priťahuje pozornosť, pri negatívnej známke sa háda, je temperamentný a hrubý,
- manipuluje s okruhom priateľov a známych, mnohé deti sa ho boja,
- môže klamať alebo podvádzať, aby sa vyhol zodpovednosti za svoje činy,
- existujú sťažnosti na jeho správanie od detí aj dospelých,
- absentuje v škole, často v spoločnosti rovesníkov z iných škôl, okresov,
- je súčasťou malej deviantnej skupiny, ktorá terorizuje triedu alebo školu,
- špekuluje o nedorozumení, nepriateľskej spoločnosti, vyhýba sa spoločensky užitočným aktivitám, pretože to možno interpretovať ako prejav slabosti.

Tri okruhy pre elimináciu šikanovania:

Práca s obeťou:

- poraďte obeť, aby sa vyhla potenciálnym nebezpečným miestam,
- povzbudzujte obeť, aby hovorila o svojich pocitoch,
- eliminujte v spolupráci s ním zjavné príčiny šikanovania, napr. zápach, smrkanie...
- naučte obeť zvládať posmievanie, doberanie si ich druhými, zostať pokojný, ignorovať,
- precvičte si s obeťou spôsoby, ako reagovať – nekričať, nebiť sa, rýchle sa dostať preč,
- mnoho obetí šikanovania sa cíti byť opustenými a osamotenými – povzbudzujeme ich tým, že im venujeme svoj čas a svoju pozornosť,
- dôležité je informovať psychológa.

Práca s agresorom:

- vždy s ním vedíme rozhovor individuálne, nie pred celou triedou !!!
- majte agresora pod dohľadom,
- zadržte agresora v škole, kým ostatné deti odídu,
- stanovte si jasné hranice a definujte ich písomne,
- vysvetlite tresty, ktoré budú nasledovať,
- odmeňujte dobré správanie,
- neuznávajte výhovorky,
- stanovte ciele na jeden deň, týždeň, mesiac,
- odporučte rodičom agresora návštevu psychológa v CPPaP.

Práca s rodičmi:

- pozývajte rodičov do školy - zvýšenie zainteresovanosti,
- informujte rodičov o programoch, aktivitách, ktoré robíte, ústne, listom,

- požiadajte rodičov o pomoc a podporu,
- poraďte im, aby svoje dieťa počúvali, ak sa bude sťažovať na šikanovanie,
- vyzvite ich, aby Vás o prípadoch šikanovania informovali, aby ste ich mohli riešiť,
- vysvetlite im postup v prípade šikanovania – jeho zistenia,
- keď príde k incidentu a rodičia obeť Vám to oznámia, ponúknite im okamžitú pomoc a ubezpečte ich, že sa táto záležitosť berie vážne.

Učiteľ by sa mal individuálne porozprávať s rodičmi obeť i agresora. Nie je vhodné spoločné stretnutie všetkých rodičov. Pre rodičov obeť je spolupráca nepríjemná vzhľadom na to, že majú o svoje dieťa strach, je však dôležité presvedčiť ich o tom, že tým pomôžu i mnohým iným deťom.

Rodičom agresora je vhodné zdôrazniť, že šikanovanie je možné kvalifikovať ako trestný čin, pričom vôbec nezáleží na výške škody, aká dieťaťu vznikla, ale dôležitý je samotný úmysel ublížiť, spôsob násilia a samotné utrpenie dieťaťa. Je totiž pravdepodobné, že rodičia agresora nebudú učiteľovi veriť, že ich dieťa môže ubližovať iným. Preto na záver rozhovoru s rodičmi agresora je vhodné dať im podpísať prehlásenie o informovaní o prebiehajúcom vyšetrovaní.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Zásady vedenia rozhovoru s aktérmi šikanovania a rodičmi

Rozhovor s obeťou:

- necháme dieťa samostatne hovoriť, citlivo ho povzbudzujeme, aby hovorilo čo najviac,
- po spontánnej výpovedi sa začneme pýtať na všetky podrobnosti,
- obeť uistíme o jeho ochrane,
- môžeme dieťa požiadať, aby celý incident napísalo,
- ak je viditeľné zranenie, upovedomíme lekára, prípadne políciu,
- upovedomíme rodičov.

Rozhovor s agresorom:

- skôr ako začneme naostro vyšetrovať, zvážime, aká je možnosť agresora usvedčiť,
- ak je táto možnosť veľmi malá, hlavne v prípade strachu a obáv obeť, musíme sa uspokojiť s tým, že urobíme všetko pre ochranu obeť,
- otvorene povieme o obvinení a sleduje reakcie (chránime obeť i svedkov),
- jednáme kľudne, bez emócií, premyslene,
- necháme samostatne hovoriť agresora, prípadne mu dáme celú situáciu napísať,
- kladieme mu jasné a presné otázky,
- kým prípad nie je vyriešený, neodsudzujeme,
- aj v prípade vyriešeného problému odsúdime čin, nie celú osobnosť,
- informujeme o možných sankciách a ďalšom postupe.

Rozhovor s rodičmi obeť:

- informujeme ich o celom priebehu vyšetrovania,
- ubezpečíme ich o ochrane ich dieťaťa,
- snažíme sa dohodnúť na spolupráci,
- ak treba odporučíme spoluprácu z odborníkom v CPPPaP.

Rozhovor s rodičmi agresora:

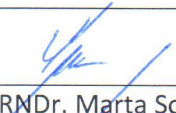
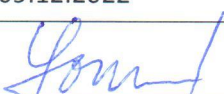
- oboznámime rodičov o podstate činu, o priebehu vyšetrovania i o celkovom správaní sa dieťaťa v škole,
- u týchto rodičov, ktorí nemajú záujem spolupracovať a ktorí priamo negatívne ovplyvnili správanie svojho dieťaťa, rozhovor zbytočne nepredlžujeme. Oboznámime ich o možných sankciách a o ďalšom postupe,
- zápis z jednaní dáme rodičom podpísať.

V našej škole každoročne realizujeme „**Program eliminácie šikanovania mládeže**“, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou **Smernice riaditeľa školy č. 3/2018 o prevencii a riešení šikanovania žiakov v Spojenej škole Martin**. Program sa venuje šikanovaniu z hľadiska prevencie i represie a zahŕňa konkrétne úlohy na elimináciu šikanovania mládeže na konkrétny školský rok.

Z mnohých výskumov sa dozvedáme, že vypracovanie celoškolskej stratégie v boji proti šikanovaniu je nevyhnutné. Má veľký vplyv znižovať mieru šikanovania a napomáha šikanovaným žiakom. Súčasne sa však dokázalo, že tieto programy a stratégie sú účinnejšie na základných školách ako na stredných školách.

13. Závery a odporúčania:

Škola má najvýznamnejšiu funkciu v prevencii šikanovania. Najlepšou cestou na zastavenie šikanovania a násilia medzi žiakmi je vybudovanie špeciálneho – celoškolského programu proti šikanovaniu, vytvorenie priaznivej sociálnej klímy školy a priaznivej klímy školských tried. Šikanovanie nesmieme v žiadnom prípade podceňovať aj vzhľadom k tomu, že osobnosť agresora a obeť sa v priebehu dochádzky na škole formuje. Tolerancia a prehliadanie šikanovania v škole môže prerásť do násilia väčších rozmerov a negatívne ovplyvniť život aktérov šikanovania v budúcnosti. Žiak, ktorý je útočníkom, sa ľahko môže stať obeťou niekoho silnejšieho a ten, kto je obeťou, sa stáva agresorom. Aj v prípade školského šikanovania platí, že násilie v živote človeka plodí len ďalšie násilie.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Zdenka Šrancová
15. Dátum	08.12.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Marta Somorová
18. Dátum	09.12.2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu